Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Mardari)
Dosarul nr. 2r-3570/23 (2-23093521-02-2r-26102023)

D E C I Z I E

20 noiembrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Dulghieru Dorin și Pulbere Ruxanda

examinând în ordine de recurs, recursul declarat de ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 septembrie 2023, adoptată în cauză civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** împotriva Panicerschi Liliei cu privire la încasarea datoriei și cheltuielile de judecată,

CO N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

La data de 29 iunie 2023 ***** s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Panicerschi Liliei cu privire la încasarea datoriei și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 10 aprilie 2017 între reclamanta *****, în calitate de împrumutător şi pârâta *****, în calitate de împrumutat, a fost semnată recipisă, prin care ***** a acordat un împrumut pârâtei după cum urmează: a) suma de 17.489 dolari SUA – cu o dobândă anuală de 15% începând cu 06.03.2017; b) suma de 53.952 dolari SUA - cu o dobândă anuală de 15 % începând cu 03.05.2017; c) suma de 16.348 euro - cu dobândă anuală de 15% începând cu 03.05.2017; d) suma de 157.409 lei - cu dobândă anuală de 15% începând cu 03.05.2017; suma de 121.670 lei - cu dobândă anuală de 15% începând cu 13.06.2017.

Menționează că, potrivit recipisei, împrumutul a fost acordat pe un termen de 6 luni. Ulterior, părţile au prelungit termenul de rambursare a împrumutului până la 7 aprilie 2022.

Precizează că, reclamanta a notificat pârâta în nenumăratele solicitări privind restituirea împrumutului, având în vedere nerespectarea de către pârâtă a obligaţiei de restituire în termen a împrumutului, astfel ultima somație a fost restituită ca fiind nereclamată de pârâtă.

Consideră reclamanta că, pârâta este ţinută să restituie sumele împrumutate conform recipisei din 10.04.2017 în mărime deplină şi în valuta contractului, după cum urmează: 71.441 dolari, 16.348 euro şi 279.079 lei.

Invocă că, recipisa prevede o dobândă contractuală în cuantum de 15% anual, calculată pentru 6 ani. În total pârâta urmează să restituie reclamantei suma de 64.296.90 dolari, 14.713.20 euro şi 251.171,10 lei.

Susține că, ***** urmează să achite dobânda de întârziere legală în mărime totală de 22.586,12 dolari, suma de 5.168.43 euro şi suma de 88.231,01 lei.

Afirmă că, referitor la cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10.000 lei, solicitate de către reclamantă, la materialele cauzei se atestă ordinul de plată privind onorariul avocaţial în mărimea corespunzătoare, care se încadrează în diapazonul rezonabil şi recomandabil pentru mărimea tarifelor ale avocaţilor din Republica Moldova.

Solicită reclamanta *****, încasarea de la ***** a datoriei în sumă de 71.441,00 dolari SUA, în sumă de 16.348 euro, în sumă de 279.079 lei, rezultată din recipisa din 10.04.2017, dobânzii contractuale în mărime de 64.296,90 dolari SUA, 14.713,20 euro şi suma de 251.171,10 lei, dobânda legală în sumă de 22.586,12 dolari SUA, 5.168,43 euro şi suma totală de 88.231 lei.

Totodată, în vederea asigurării acțiunii, a solicitat reclamanul aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile ale pârâtei *****, inclusiv asupra mijloacelor bănești aflate în conturile bancare ale pârâtei, în limita valorii revendicărilor din acțiune.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 septembrie 2023, s-a aplicat măsura de asigurare a acțiunii sub forma sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile, mijloacele bănești ce aparțin pârâtei *****, valoarea cărora să nu depășească suma de 135.737 dolari SUA, 31.061 euro și 530.250 lei moldovenești.

Solicitarea recurentului:

La data de 02 octombrie 2023 *****, a declarat cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 septembrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanţei de fond, cu pronunțarea unei decizii de respingere cererii privind asigurarea acțiunii.

La data de 26 octombrie 2023 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Dulghieru Dorin și Pulbere Ruxanda.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs, a indicat că nu este de acord cu încheierea privind asigurarea acțiunii, o consideră pripită şi neîntemeiată cu aplicarea eronată a normelor de drept material şi procedural, concluziile instanţei fiind în contradicţie cu circumstanţele reale ale cauzei.

Menționează că, reclamanta a înaintat cerinţa de asigurare a acţiunii fără a indica, argumenta şi justifica cu probe existenţa indiciilor că neaplicarea măsurilor respective ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti, după cum statuează prevederile art. 174 CPC, adică, argumentele justificative din care ar rezulta imperativele aplicării măsurilor de asigurare.

Relevă că, motivele indicate în actul judecătoresc contestat, precum că, pârâta începând cu data scadentă şi până în prezent nu reacţionează la notificările reclamantei privind restituirea datoriei şi faptul precum că anterior pârâta a fost acţionată în judecată de către alţi creditori, nu corespunde adevărului şi nu pot servi drept temei de asigurare a acţiunii, or, instanţa nu poate constata la această etapă circumstanţele respective.

Indică recurenta că, din 07.04.2022 până prezent de nenumărate ori, au avut loc întâlniri cu ***** pentru a ajunge la un consens privind suma datoriei exactă care urmează a fi restituită, or reclamanta ***** de fiecare dată invoca diferite sume.

Comunică că, notificarea prealabilă nu a fost reclamată din motivul că era plecată peste hotare la acel moment şi că nu locuieşte pe adresa dată, mai mult ca atât a telefonat-o în perioada dată, despre ce a anunţat-o şi i-a spus că o va telefona după revenire.

Afirmă că, datoriile la care face referire reclamanta sunt irelevante, iar în privința litigiului cu SRL „Magister-Lux”, de fapt ultimul îi datorează reclamantei suma de 320.000 euro, datorie ce nu a fost stinsă, care și este cauza neachitării datoriei față de *****.

Indică că, aplicarea măsurilor de asigurare nu trebuie să urmărească paralizarea activităţii economice a pârâtei, ci încercarea prevenirii unui prejudiciu, care în esenţă, nu a fost probat de către reclamantă aşa cum prevede norma art.177 Codul de procedură civilă. Astfel, în situaţia blocării în continuare a conturilor bancare ale recurentei, care desfăşoară activitatea de antreprenoriat, aceasta va bloca activitatea acesteia şi inevitabil va genera consecinţe grave şi va condiţiona ca recurenta să nu mai dispună de resurse financiare necesare bunei activităţi, inclusiv pentru achitarea datoriei. Or, aplicarea măsurilor de asigurare va duce la imposibilitatea utilizării mijloacelor recurentei în activitatea curentă, situaţie ce va duce iminent la întreruperea activităţii acesteia şi, astfel, la imposibilitatea obţinerii venitului.

Consideră că, la materialele dosarului nu există şi nici nu pot exista probe, ce ar dovedi existenţa pericolului că recurenta ar putea întreprinde măsuri în vederea reducerii patrimoniului său în scopul eschivării de la executarea hotărârii judecătoreşti, intenţie pe care nu o are.

Or, simplul fapt al neachitării sumelor pretinse de intimată nu constituie un motiv suficient pentru aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii, în condiţiile în

care art. 174 alin. (1) CPC, cere de la intimată prezentarea probelor ce ar dovedi imposibilitatea executării pe viitor a unei eventuale hotărâri judecătoreşti, raporturile anterioare fiind, astfel, irelevante pentru soluţionarea acestei chestiuni.

Invocă că, instanţa contrar obligaţiei instituite de art. 177 alin. (3) CPC, s-a limitat doar la citarea normelor procedurale şi constatarea necesităţii aplicării măsurilor de asigurare, fără a soluţiona aspectele importante şi fără a expune motivele ce au determinat-o să aplice măsurile asigurătorii, încălcând obligaţia de motivare a actului judecătoresc.

Opinează că, încheierea contestată nr. 2-13194/23 din 05 septembrie 2023, este una neîntemeiată, iar cererea de asigurare a acţiunii una declarativă, or, reclamanta la cererea sa nu a anexat careva probe pertinente care ar demonstra imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri judecătoreşti emise.

Declară că, un alt motiv de anulare a încheierii în speţă este şi faptul că, printr-o singură încheiere instanţa de judecată a primit în procedură acţiunea şi a aplicat şi sechestru, ceea ce contravine normelor legale.

Comunică că, instanţa de judecată neîntemeiat a aplicat sechestru pe toată suma solicitată de către reclamanta *****, or dobînda de întîrziere calculată suplimentar este una litigioasă, nu este una certă şi nu a fost calculată corect, iar datoria ce reiese din recipisă este doar de 71.441 dolari SUA, 16.348 euro şi 279.000 lei.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul Civil a constatat cu certitudine că recurenta ***** a luat cunoștință cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 septembrie 2023 la data de 28 septembrie 2023, când i-a fost prezentat spre cunoștință dosarul, fiind făcută mențiunea respectivă (f.d.41), cererea de recurs s-a depus la data de 02 octombrie 2023.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Civil consideră că recursul declarat de *****, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat și materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menţinerea încheierii instanţei de fond, reieşind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin.(1) CPC, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condiţiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva

încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fară examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) CPC instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Actele cauzei atestă că, la data de 03 august 2023 ***** a înaintat prezenta acțiune cu cerințele deduse judecății, totodată, în vederea asigurării acțiunii, a solicitat aplicarea sechestrului asupra bunurilor, inclusiv mijloacelor bănești care aparțin cu drept de proprietate *****, în limita valorii acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 septembrie 2023, s-a aplicat măsura de asigurare a acțiunii sub forma sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile, mijloacele bănești ce aparțin pârâtei *****, valoarea cărora să nu depășească suma de 135.737 dolari SUA, 31.061 euro și 530.250 lei moldovenești.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 02 octombrie 2023 ***** a contestat-o cu recurs, invocând argumentele expuse mai sus.

Conform art. 174 alin. (1) CPC, la cererea participanţilor la proces, judecătorul sau instanţa poate lua măsuri de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărîrea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

În conformitate cu prevederile art. 175 alin. (1) lit. a) CPC, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane.

Astfel, în conceptul cadrului normativ enunţat, măsurile de asigurare se prezintă drept acţiuni procesuale cu caracter temporar, menite să asigure executarea unui eventual act judecătoresc de dispoziţie.

Totodată, respectivele măsuri urmează a fi luate doar în cazul în care instanţei i se aduc probe, care ar demonstra faptul că, neaplicarea măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea unui eventual act de dispoziţie judecătoresc.

În conformitate cu prevederile art. 177 alin. (1) CPC, în cererea de asigurare a acţiunii se indică motivele şi circumstanţele pentru care se solicită asigurarea acţiunii.

Din sensul normei citate, Colegiul civil conchide că scopul asigurării acţiunii urmează să fie invocat şi justificat de persoana care solicită aplicarea măsurilor de asigurare, deoarece asigurarea acţiunii constă din limitări, interdicţii sau obligaţii dispuse în mod operativ de către instanţa de judecată, iar depăşirea scopului

asigurării acţiunii s-ar echivala cu o încălcare gravă a drepturilor părţii opuse în cadrul procesului civil.

Astfel, asigurarea acţiunii trebuie să corespundă scopului legitim şi să fie proporţională, adică ingerinţele în drepturile pîrîtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecţia anticipată a drepturilor reclamantului.

În contextul situaţiei concrete constatate, Colegiul civil consideră că în speţă, scopul măsurii de asigurare a acțiunii este pe deplin realizat, prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor, ce-i aparțin cu drept de proprietate pîrîtei ***** în limita valorii acțiunii în mărime de 135.737 dolari SUA, 31.061 euro și 530.250 lei moldovenești.

În debut, Colegiul Civil va reține că, reclamanta ***** pretinde încasarea datoriei, dobânzii contractuale și dobânzii de întârziere admise de către ***** în temeiul recipisei din 10.04.2017, cu termenul final al scadenței până la 07.04.2022, în mărime de 71.441,00 dolari SUA, 16.348 euro, 279.079 lei, dobânzii contractuale în mărime de 64.296,90 dolari SUA, 14.713,20 euro şi suma de 251.171,10 lei, precum și al dobânzii legale în sumă de 22.586,12 dolari SUA, 5.168,43 euro şi suma totală de 88.231 lei. La rândul său ***** nu a dat curs cerințelor reclamantei.

Corespunzător, avînd în vedere faptul că se pretinde neexecutarea de către ***** a obligației privind stingerea datoriei acumulate în urma acordării împrumutului, sumele pretinse fiind evaluate la cuantumul de 135.737 dolari SUA, 31.061 euro și 530.250 lei moldovenești (inclusiv dobânda contractuală), natura obligației, durata neexecutării obligației și comportamentul părților, Colegiul Civil găsește pe deplin justificată concluzia instanței de fond de admitere a cerinței de asigurare a acțiunii în sensul solicitat.

Prin urmare, în circumstanțele create, aplicarea măsurilor asiguratorii la moment este necesară, urmărește un scop legal și este proporțională obiectului acțiunii, iar careva riscuri de prejudiciere a fondului cauzei prin aplicarea măsurilor, Colegiul Civil nu a reținut.

Întru argumentarea poziţiei sale, instanţa de fond corect a delimitat scopul aplicării măsurilor de asigurare a acţiunii, tratând-o ca fiind necesară întru evitarea imposibilităţii executării unei eventuale hotărîri judecătoreşti, precum şi în scopul conservării situației existente pînă la soluționarea definitivă a litigiului.

Colegiul civil reține că încheierea primei instanţe conţine aprecierea prin care s-a determinat definitiv şi incontestabil asupra certitudinii adoptării anume a soluţiei de admitere a cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii, iar analiza pe care prima instanță a făcut-o în legătură cu motivele de fapt şi de drept şi care i-au format convingerea în procesul deliberării şi adoptării încheierii în sensul dat este clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă şi are putere de convingere.

În aceste împrejurări, în vederea realizării scopului pentru care au fost instituite măsurile de asigurare a acțiunii, în vederea evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantului, instanța de recurs nu a reținut careva temeiuri care ar duce la casarea acesteia.

Cu referire la alegațiile recurentei ***** cu trimitere la faptul că prin încheierea contestată este periclitată activitatea economică al pârâtei, Colegiul civil va menționa că nu a fost demonstrat prin probe pertinente și concludente faptul că menținerea sechestrului pe mijloacele bănești deținute de pârâtă manifestă un efect negativ asupra activității de întreprinzător, sau că acest fapt periclitează activitatea acesteia, or pe de altă parte ***** nici nu a administrat careva probe cu trimitere la faptul că aceasta desfășoară activitatea de antreprenoriat.

Astfel, în ipoteza în care recurenta invocă că prin măsura aplicată este afectată activitatea sa, ultima e în drept în conformitate cu art. 179 CPC să solicite substituirea unei forme de asigurare a acţiunii printr-o altă formă.

Astfel, ținând cont de cuantumul datoriei pecuniare pretinse și de durata care se pretinde că nu a fost achitată, precum și de caracterul provizoriu al măsurii aplicate și cel rezonabil, care se află în legătură strînsă cu obiectul prezentei acțiuni - de încasare a sumei, în scopul înlăturării riscurilor de imposibilitate a punerii în executare a unei eventuale hotărâri judiciare de admitere a acțiunii, instanța de recurs găsește drept întemeiată încheierea primei instanțe cu privire admiterea cerinței de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii.

În aceste împrejurări, în vederea realizării scopului pentru care au fost instituite măsurile de asigurare a acțiunii, în vederea evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantei, instanța de recurs nu a reținut careva temeiuri care ar duce la casarea acesteia.

Cu referire la alegațiile recurentei, precum că instanța neîntemeiat a aplicat sechestrul pe toată suma solicitată de către reclamanta *****, instanța de recurs a stabilit că din conținutul încheierii contestate, de fapt instanța a aplicat sechestru asupra sumei de 135.737 dolari SUA, 31.061 euro și 530.250 lei moldovenești, care se pretinde a fi una certă și înglobează prin sine pretinsa datorie și dobânda contractuală stabilită de părți la momentul semnării recipisei în mărime de 15% anual, iar în ceea ce privește dobânda de întârziere, cerința privind asigurarea acțiunii în această parte a fost respinsă, întrucât aceasta este una litigioasă.

În ceea ce ține motivele invocate de către recurentă, precum că instanța neîntemeiat a dispus primirea în procedură a acţiunii şi a aplicat sechestru, instanța de recurs nu urmează a le reține, întrucât atare interdicție nu este prevăzută prin dispozițiile Codului de procedură civilă.

Dealtfel, în temeiul art. 177 alin. (2) CPC, cererea de asigurare a acţiunii se soluţionează de către judecătorul care examinează cauza în ziua depunerii, fără înştiinţarea pîrîtului şi a celorlalţi participanţi la proces. *Dacă cererea de asigurare*

a acţiunii este depusă concomitent cu cererea de chemare în judecată, aceasta se soluţionează în ziua emiterii încheierii privind acceptarea cererii de chemare în judecată, fără înştiinţarea pîrîtului şi a celorlalţi participanţi la proces.

Mai mult, recurenta exprimându-și dezacordul său faţă de încheierea contestată, nu a prezentat instanţei de recurs alte argumente, care ar răsturna suficient de eficient concluziile instanţei de fond, or, circumstanţele elucidate supra, raportate la normele codului de procedură – au fost identificate de instanţa de fond la adoptarea unei încheieri legale şi întemeiate.

În aceste împrejurări, în vederea realizării scopului pentru care a fost instituită măsura de asigurare a acțiunii, în vederea evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantei, prin eventuale acțiuni de înstrăinare a bunurilor pârâtei asupra cărora se solicită aplicarea sechestrului, instanța de recurs consideră oportună, legală și întemeiată cerința de admitere și aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii.

Prin urmare, asigurarea acţiunii este un instrument important care nemijlocit duce la asigurarea executării actului judecătoresc pronunţat, precum şi contribuie la păstrarea situaţiei existente între părţile în litigiu până la finisarea examinării cauzei în instanţa de judecată, iar aplicarea măsurilor de asigurare nu va aduce atingere dreptului de proprietate garantat de art. l din Protocolul nr.1 adiţional la CEDO.

Potrivit jurisprudenţei CEDO, în cauza Prodan c.Moldova (cererea nr.49806/99), s-a stabilit că art.6 §1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenţie cu privire la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil în faţa unei instanţe judecătoreşti sau tribunal. Totodată, se menţionează că, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă şi obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părţi.

Astfel, raportând circumstanţele de fapt ale cauzei la prevederile legale enunţate mai sus, şi, ținând cont de faptul că încheierea instanţei de fond este una legală şi întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent au fost statuate de Colegiu ca fiind lipsite de suport juridic şi factologic, Colegiul Civil concluzionează că recursul declarat de către ***** este neîntemeiat – motiv din care acesta urmează a fi respins, menținând încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 septembrie 2023.

În conformitate cu art. art.427 lit. a), 428 CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de către *****.

Se menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05

septembrie 2023, adoptată în cauză civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** împotriva Panicerschi Liliei cu privire la încasarea datoriei și cheltuielile de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii: Dulghieru Dorin

Pulbere Ruxanda